

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ چهل و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۷۹ - ۷۷ از سوره مبارکه طه

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ

يَبْسًا لَا تَخَافُ دَرْكًا وَلَا تَخْشَى ۖ ﴿٧٧﴾ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ

الْإِيمِ مَا غَشِيَهُمْ ۖ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَهُوَ هَدَىٰ ۖ ﴿٧٩﴾

ترجمه آیات ۷۹ - ۷۷

و ما به موسی وحی کردیم که بندگانم را شبانه با خود ببر و راهی را برای آن‌ها در دریا باز کن در حالی که زمین دریا خشک شده باشد. در این صورت نه از تعقیب و نه از غرق شدن ترسی خواهی داشت. (۷۷)
فرعون با لشکرش آن‌ها را تعقیب کرد. پس دریا آن‌ها را در برگرفت و همه را به طور کامل غرق کرد. (۷۸)

و فرعون قوم خود را گمراه کرد و هرگز آن‌ها را هدایت نکرد. (۷۹)

برداشت از آیات ۷۹ - ۷۷ (محبت خدای تعالی)

سالک الی الله باید بداند که خدای تعالی بندگان را آن قدر دوست دارد که دشمنان آن‌ها را غرق می‌کند ولی باید این اظهار محبت به وسیله اولیائش انجام شود چنان که خدای تعالی بنی اسرائیل را در مدتی که حضرت موسی علیه السلام نیامده بود آن‌ها را از چنگال فرعون نجات نداد ولی وقتی حضرت موسی علیه السلام آمد و آن‌ها مطیع آن حضرت شدند به رهبری حضرت موسی علیه السلام دشمنان آن‌ها را خدا در دریا غرق کرد و آن دشمنان را از بین برد.

آیات ۸۲ - ۸۰ از سوره مبارکه طه

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَجْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوى ﴿٨٠﴾ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا

تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَ

إِلَيَّ لَعْفَارٌ لِّمَنْ ثَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾

ترجمه آیات ۸۰ - ۸۲

ای بنی اسرائیل، قطعاً ما شما را از دشمنان نجات دادیم و دعوتتان کردیم به جانب طور ایمن و بر شما «منّ» و «سلوی» نازل نمودیم. (۸۰)

بخورید از چیزهای پاکیزه‌ای که ما رزقتان قرار داده‌ایم و در آن طغیان نکنید که غضب من بر شما وارد شود و کسی که بر او غضب من وارد شود، پس به تحقیق از بین رفته است. (۸۱)
و حتماً من آمرزنده‌ام کسی را که توبه کند و ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، سپس هدایت گردد. (۸۲)

برداشت از آیات ۸۰ - ۸۲ (غفلت و طغیان)

سالک الی الله باید همیشه نعمتهای الهی را متذکر باشد و از آنها استفاده کند و از خدای تعالی غفلت نکند و طغیان و تجاوز از حدّ خود نکند زیرا در غیر این صورت غضب خدای تعالی بر او خواهد بود و سعادت او از بین می‌رود.

آیات ۸۳ - ۸۴ از سوره مبارکه طه

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَ

عَجَلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾

ترجمه آیات ۸۳ - ۸۴

و ای موسی، چه چیز تو را به عجله واداشت که از قومت زودتر بیایی؟ (۸۳)

موسی گفت: آن‌ها پشت سر من می‌آیند و من عجله کردم پروردگارم که به خدمتت برسم تا (از من) راضی شوی. (۸۴)

برداشت از آیات ۸۴ - ۸۳ (رضایت خدا)

سالک الی الله اگر محبت شدیدی به خدای تعالی پیدا کند باید در به دست آوردن رضایت پروردگار عجله نماید و در این کار بر همه سبقت بگیرد.

آیات ۹۹ - ۸۵ از سوره مبارکه طه

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَ فَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَى فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَ فَلَا يَرَوْنَ إِلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَ لَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى ﴿٩١﴾ قَالَ يَا هَارُونُ مَا

مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَا بَنِ أُمَّ

لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ

يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي

نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ

مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلْهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ

لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ

شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾ كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ

مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾

ترجمه آیات ۹۹-۸۵

خدا فرمود: پس بدان که قطعاً ما بعد از تو قومت را امتحان کردیم و سامری آن‌ها را گمراه کرد. (۸۵)
پس موسی با غضب و تأسف به سوی قومش برگشت. گفت: ای قوم من، آیا پروردگارتان وعده خوبی
به شما نداد؟ پس آیا آن عهد و پیمان بر شما طولانی شد؟ یا اینکه می‌خواستید از طرف پروردگارتان بر شما
غضبی نازل شود که قراردادام را تخلف کردید؟ (۸۶)
گفتند: ما به اختیار خود از وعده‌ای که با تو داشتیم، تخلف نکردیم. ولی ما مقداری از زیورهای قوم را که
حمل کرده بودیم، انداختیم. پس سامری این چنین القاء کرد. (۸۷)
پس سامری مجسمه گوساله‌ای را که دارای صدایی بود، برای آن‌ها بوجود آورد. پس آن‌ها گفتند: این
خدای شما و خدای موسی است که موسی فراموش کرده است. (۸۸)

پس آیا نمی بینند که گوساله کلامی را به آن ها بر نمی گرداند و برای آن ها مالک نفع و ضرری نیست. (۸۹) و قطعاً هارون به آن ها از پیش گفته بود: ای قوم من، جز این نیست که بوسیله این گوساله مورد امتحان قرار گرفته اید و قطعاً پروردگار شما خدای رحمان است. پس از من پیروی کنید و امر مرا اطاعت نمایید. (۹۰) آن ها گفتند: ما هرگز از کنار این گوساله جدا نمی شویم تا موسی به طرف ما برگردد. (۹۱) موسی به هارون گفت: ای هارون، چه چیز مانعت شد وقتی که دیدی آن ها گمراه شده اند؟ (۹۲) که تو تبعیت مرا نکردی آیا از دستور من سرپیچی نمودی؟ (۹۳) هارون گفت: ای پسر مادر، ریش مرا بگیر و سرم را بگیر. من ترسیدم که بگوئی بین بنی اسرائیل تفرقه انداخته و دستور مرا مراقبت نکرده ای. (۹۴) موسی گفت: این چه کاری بود که تو کردی ای سامری؟ (۹۵) سامری گفت: من چیزی را دیدم که آن ها آن را ندیدند، من از جای پای آن فرستاده (الهی) مشتی گرفتم. پس آن را در شکم گوساله ریختم و این گونه نفسم برایم جلوه داد. (۹۶) موسی گفت: برو، قطعاً برای تو در زندگی دنیا این خواهد بود که بگوئی: کسی با من تماس نگیرد و برای تو موعدی است که آن هرگز تخلّف نمی پذیرد و به خدایت که دائماً به آن معتکف بودی نگاه کن، ما حتماً آن را می سوزانیم. سپس تمام قطعات آن را در دریا پراکنده می کنیم. (۹۷) جز این نیست که خدای شما خدائی است که هیچ خدائی جز او نیست، علم او بر همه چیز توسعه دارد. (۹۸) این چنین ما از اخبار گذشتگان برای تو نقل می کنیم و قطعاً ما از جانب خود ذکری (قرآنی) به تو داده ایم. (۹۹)

برداشت از آیات ۹۹ - ۸۵ (رهبر و استاد)

سالک الی الله نباید خود را آن چنان متکی به رهبر و استاد و یا امامش قرار دهد که اگر چند روزی از میان آن ها بیرون رفت تمام برنامه های خود را از دست بدهد و عهد و پیمان خود را بشکند و غضب الهی را متوجه خود سازد. سالک الی الله نباید مسائلی از قبیل طلا و زیورها و رسومات گذشتگان او را آن چنان تسخیر کند که او را به پرستش بتها و غیر خدا وادار نماید و در امتحان رفوزه شود. سالک الی الله نباید از فرمان رهبر و استاد خود سرپیچی کند و باید از نماینده او مانند خود او اطاعت کند. سالک الی الله نباید بگذارد که رهبر و استاد او آن قدر به غضب در بیاید که او را طرد کند و وسائل انحرافی، او را از بین ببرند.